

Registratienummer 23.058903

Onderwerp Niet op het riool aangesloten woonboten Gouda
Indiener Katja van Rooten **Partij** PvdA
Datum vraag 23 juni 2023
Datum antwoord 6 juli 2023
Bron E-mail
Aan De verenigde vergadering
Van Dijkgraaf en hoogheemraden
Portefeuillehouder Hans Schouffoer

Context

Mevrouw van Rooten van de fractie PvdA heeft per mail (23 juni 2023) vragen gesteld over niet op het riool aangesloten woonboten Gouda. Hieronder volgt een korte inleiding:

“In de binnenhaven van Gouda liggen woonboten aangemeerd die niet zijn aangesloten op het riool, waardoor zij direct op het water lozen waarin zij liggen. In dit vervuilde water wordt geregeld gezwommen door de lokale bevolking, wat risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengt. Hierover heeft de Goudse PvdA-fractie schriftelijke vragen gesteld (zie bijlage). Uit de antwoorden begrepen zij dat Rijnland een bordje met een negatief zwemadvies voor dit water zou plaatsen en onze fractie werd benaderd met de vraag waarom dit nog niet was gebeurd. Ik heb na afloop van de Beeld-VV op 7 juni met een medewerker van Rijnland gesproken, die vertelde dat Rijnland enkel door de provincie aangewezen zwemwaterlocaties monitort op waterkwaliteit. Dit water valt hier niet onder en dus is alleen de gemeente bevoegd om een negatief zwemadvies in Gouda te geven.”

Hieronder volgen de schriftelijke vragen van mevrouw van Rooten:

Vraag 1

Op basis van welke wetsartikelen is bepaald dat Rijnland enkel officiële zwemlocaties monitort en geen zwemadviezen uitgeeft (en eventueel bordjes plaatst)?

Antwoord 1

Op basis van de Europese zwemwaterrichtlijn uit 2006 is geregeld dat de lidstaten elk jaar de zwemwaterlocaties aanwijzen waarop de zwemwaterkwaliteit wordt beoordeeld (artikel 3). De zwemwaterrichtlijn is in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Aan die wet zijn weer een gelijknamig besluit (AMvB) en een ministeriële regeling gekoppeld. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op

1 januari 2024 is het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL) relevant als het gaat om zwemwaterkwaliteit. In artikel 10.20 van het BKL is opgenomen dat de beheerder van het waterlichaam belast is met de monitoring van de zwemwaterkwaliteit die minstens de klasse 'aanvaardbaar' moet hebben (artikel 2.19 BKL). Op basis van de monitoring geeft de Omgevingsdienst namens de provincie de zwemwaarschuwingen uit. Er is geen wettelijke basis voor het monitoren van de waterkwaliteit en het uitgeven van zwemadviezen buiten de officiële zwemwaterlocaties. Dat is praktisch en financieel ook niet realistisch, omdat dan overal gemeten zou moeten worden.

Vraag 2

Als er geregeld in water wordt gezwommen dat niet door de provincie als officiële zwemlocatie is aangemerkt, is er dan een instantie verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie over de (on)wenselijkheid op deze locatie te zwemmen? Zo ja, welke instantie is dat, in hoeverre is deze instantie hiertoe verplicht, welke mogelijkheden heeft de instantie hiervoor tot haar beschikking en op basis van welke wetsartikelen is dit bepaald?

Antwoord 2

In principe is in Nederland het zwemmen in oppervlaktewater overal toegestaan, tenzij het expliciet verboden is. Zwemverboden zijn bijv. opgenomen in Algemene Plaatselijke Verordeningen van gemeenten en het Binnenvaartpolitiereglement. Zwemmen in oppervlaktewater brengt altijd risico's met zich mee, daarom is dit op eigen verantwoordelijkheid. Wanneer vooraf bekend is dat de veiligheid of de waterkwaliteit niet op orde is, informeert de eigenaar (veelal de gemeente) het publiek hierover. Het is (publiekrechtelijke) nog steeds niet verplicht zwemmers (vooraf) te informeren, maar het uitblijven van het verstrekken van informatie kan wél leiden tot aansprakelijkheid vanwege een onrechtmatige daad (art. 6:162 Burgerlijk Wetboek). Bij de vaststelling of er sprake is van aansprakelijkheid wordt de in jurisprudentie ontwikkelde Kelderluik-criteria toegepast. Dat wil zoveel zeggen dat als een gevaarlijke situatie wordt gecreëerd (het open laten staan van een kelderluik aan de straat bijvoorbeeld) of je weet hebt van een gevaarlijke situatie op jouw eigendommen of binnen de reikwijdte van je bevoegdheden, maar dat niet kenbaar maakt, je aansprakelijk kunt worden gesteld door iemand die hier nadeel van heeft (bijv. ziek wordt door het zwemmen in verontreinigd water).

Vraag 3

Is het wettelijk verplicht dat woonboten van een rioolaansluiting zijn voorzien en op basis van welk wetsartikel is dit? Zo ja, sinds wanneer is dit verplicht, en wie is er verantwoordelijk voor het toezicht op de handhaving hiervan en voor sanctionering in het geval dat de rioolaansluiting tot op heden ontbreekt?

Antwoord 3

In het Bouwbesluit 2012 is geen verplichting opgenomen tot aansluiting op het openbaar riool. Voor nieuwbouw en bestaande bouw bepaalt het Bouwbesluit dat een bouwwerk wel een voorziening voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater moet hebben. Deze voorziening moet zo zijn dat de gezondheid niet in gevaar komt (artikel 6.15 Bouwbesluit 2012).

Volgens artikel 6.18 van het Bouwbesluit 2012 kan deze voorziening aangesloten worden op het openbaar riool. Dit hoeft dus niet. Het kan ook op een individuele behandeling afvalwater (IBA) zoals een septic tank of andere zuiveringsvoorziening worden aangesloten. De verplichtingen vanuit de lozingsbesluiten bepalen de lozingsroute.

In artikel 6.2 van de Waterwet is het zgn. lozingsverbod opgenomen. Er mogen alleen stoffen in oppervlaktewater worden gebracht wanneer hiervoor een vergunning is verleend óf het lozen is toegestaan op grond van een algemene maatregel van bestuur. Voor het lozen van huishoudelijk

afvalwater is er een dergelijke maatregel van bestuur, nl. het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah). In artikel 10, eerste lid, van het Blah is opgenomen dat huishoudelijk afvalwater niet op oppervlaktewater mag worden geloosd indien binnen 40 meter van een perceel waar het afvalwater vrijkomt een vuilwaterriool aanwezig is.

Als een woonboot een aangewezen (permanente) ligbestemming binnen de bebouwde kom heeft, dan heeft de gemeente de zorgplicht om binnen 40 meter van de kadastrale perceelsgrens een aansluiting op de riolering mogelijk te maken. Het aansluiten van de woonboot op de gemeentelijke riolering is niet verplicht, men mag alleen niet ongezuiverd lozen op oppervlaktewater. In de praktijk betekent dit dat men toch zal moeten aansluiten op de gemeentelijke riolering. De bewoner dient dit zelf te regelen. Rijnland is het bevoegd gezag voor lozingen op oppervlaktewater. Het is aan de afdeling toezicht en handhaving van Rijnland om hierop toe te zien.

Vraag 4

Is Rijnland op de hoogte van het ontbreken van de rioolaansluiting van de woonboten en is Rijnland in het verleden in gesprek gegaan met gemeente Gouda om hierover haar zorgen te uiten? Zo ja, wat was het antwoord van de gemeente hierop? Zo nee, is Rijnland bereid om in gesprek te gaan met de gemeente Gouda om haar zorgen rond dit thema te delen?

Antwoord 4

Rijnland is op de hoogte van de situatie en we hebben onze zorgen gedeeld met de gemeente. De situatie dat er ontlasting drijft in de haven en men wil dat er een bord 'verboden te zwemmen' geplaatst wordt, is eerder ter sprake gekomen. Daarnaast is er al ervaring opgedaan met het aansluiten van woonboten op de riolering in Gouda. Rijnland en de gemeente zijn in gesprek vanwege hun zorgen over de situatie en om tot een oplossing te komen.

De gemeente neemt de aanpak van dit probleem op in het nieuwe Water en Rioleringsplan dat eind dit jaar wordt vastgesteld. Daarop vooruitlopend stellen Rijnland en de gemeente samen een plan van aanpak op. Onderdelen hiervan zijn onder andere het in kaart brengen van de situatie, informeren en stimuleren van de eigenaren en handhaving.